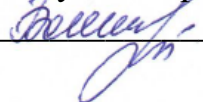

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри економіки та
міжнародних економічних відносин
Протокол №1 від 29.08.2022 р.

Завідувач кафедри

 Ю.Г. Бочарова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ТА МІЖНАРОДНИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ
ПРОЦЕС»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник:
доцент, д.е.н. Бочарова Ю.Г.

2022 – 2023 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни денна/заочна форма навчання
Обов'язкова (для студентів спеціальності 292 "Міжнародні економічні відносини") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	28 / 8
Практичні / семінарські організаційних та методичних рекомендацій щодо, годин	28 / 8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	94/ 134
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	6,71
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти сучасного наукового світогляду та системи спеціальних знань у сфері глобалізації економіки та міжнародного інноваційного процесу, управління стартап-проектами.

Завдання дисципліни полягає в теоретичній і практичній підготовці здобувачів ВО у сфері глобалізації економіки та міжнародного інноваційного процесу, управління стартап-проектами; **формуванні вмінь та навичок: ідентифікації** трендів, факторів та особливостей глобалізації економіки та міжнародного інноваційного процесу, розвитку національних інноваційних систем, інноваційних інфраструктур та стартап-екосистем; **застосування** організаційних та методичних рекомендацій щодо розробки стратегії розвитку країни в умовах глобалізації та глобальної інноваційної конкуренції, розвитку стартапу; **аналізу, оцінки та прогнозування** ефективності стратегії розвитку країн в умовах глобалізації та глобальної інноваційної конкуренції, успішності стартап-проекту; **визначення особливостей розвитку** країн, стартап-екосистем в умовах глобалізації та глобальної інноваційної конкуренції; **презентації та валідації ідей** стартапів.

Предмет: теоретичні, методичні та практичні аспекти глобалізації економіки, міжнародного інноваційного процесу, розвитку інноваційного підприємництва та управління стартап-проектами.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Глобалізація світової економіки.

Тема 2. Інноваційна конкуренція та міжнародний інноваційний процес.

Тема 3. Державна інноваційна політика та стратегії розвитку країн в умовах глобалізації та глобальної інноваційної конкуренції.

Тема 4. Національна інноваційна система та інноваційна інфраструктура країни.

Тема 5. Стартап екосистема.

Тема 6. Основні принципи формування команди, ролі в команді стартапу, динаміка команди.

Тема 7. Дизайн мислення, визначення проблеми потенційних клієнтів і користувачів, емпатія.

Тема 8. Дизайн мислення, пошук і вибір ідеї.

Тема 9. Канва бізнес моделі.

Тема 10. Попереднє дослідження ринку, валідація ключових гіпотез та мінімальний життєздатний продукт.

Тема 11. Оцінка ринку. Аналіз конкурентів. Нечесні конкурентні переваги.

Тема 12. Презентація стартапу. Пітч-дек.

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

– загальних програмних компетентностей:

навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

уміння бути критичним та самокритичним;

здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

здатність працювати в команді;

знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

– спеціальних (фахових) компетентностей:

здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції;

здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин;

здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку;

здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях;

здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них;

здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними;

здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками;

здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні;

здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин;

здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах;

здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами;

здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України;

здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності;

здатність оцінювати інвестиційну привабливість, ризиковість та очікувану доходність міжнародних інвестиційних проєктів;

2) досягнення програмних результатів навчання:

відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін;

вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію;

використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення;

систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища;

володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них;

планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під

керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу;

застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;

розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції;

розуміти і вміти застосовувати сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій;

ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку;

обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях;

здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування;

підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі;

розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин;

визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними;

демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками;

визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України;

досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин;

відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин;

розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері управління стартап-проектами, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами;

застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України;

усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні;

обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків;

презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища;

розуміти, підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження інвестиційної привабливості країни, стану, особливостей міжнародних інвестиційних проєктів;

3) набуття результатів навчання (згідно Дублінських дескрипторів):

– знання:

сутності, основних чинників, наслідків та характерних рис глобалізації світової економіки;

сутності та особливостей інноваційної конкуренції в глобальному просторі;

сутності міжнародного інноваційного процесу в глобальному світі;

теоретичних основ світового інноваційно-економічного розвитку

механізмів міжнародного інноваційного процесу, його особливостей та тенденцій розвитку

стратегій інноваційного розвитку країн в умовах глобалізації;

моделей та особливостей інноваційного процесу розвинених країн;

концепцій НТП країн в умовах глобалізації;

стратегій економічного розвитку країн в глобальному світі;

сутності, основних елементів та особливостей функціонування національної інноваційної системи;

сутності, архітектури та особливостей розвитку інноваційної інфраструктури;

сутності, методів і механізмів реалізації державної інноваційної політики в умовах глобалізації;

особливостей та тенденцій стратегічного управління науково-технологічним розвитком в умовах глобалізації;

сутності міжнародного науково-технологічного обміну як складової міжнародних економічних відносин;

структури, особливостей та тенденцій розвитку міжнародного ринку інноваційних продуктів;

основних форм міжнародного науково-технологічного обміну;

сутності, характеристик та етапів розвитку стартапів;

сутності та особливостей розвитку стартап-екосистем в умовах глобалізації;

сутності, стадій розвитку, принципів формування та ролей у стартап-команді;

сутності та особливостей формування візії, місії та цінностей організації, у т.ч. стартапу;

методів розробки продуктів та послуг, у т.ч. методу «дизайн мислення»; важливості емпатії у дизайн мисленні;

стадій, методів та інструментів генерування ідей стартапів;

особливостей процесу валідації ідей стартапу;

інструментів, що дозволяють візуалізувати бізнес-модель стартапів, у т.ч. інструменту «Канва бізнес-моделі»;

сутності та особливостей Customer development та Customer Development Cycle;

особливостей реалізації стадій Customer Development, у т. ч. Customer discovery, Customer validation;

сутності, призначення та особливостей побудови кривої адаптації продукту; категорій користувачів відповідно до кривої адаптації продукту;

сутності, призначення, особливостей підготовки канви ціннісної пропозиції;

сутності, особливостей та важливості MVP - Minimum Viable Product;

методики та особливостей проведення аналізу об'єму ринку стартап-проєкту;

взаємозв'язку між типами ринку стартапу SAM (Serviceable Available Market), TAM (Total Addressable Market), SOM (Serviceable Obtainable Market);

методики та особливостей ідентифікації та аналізу підприємств-конкурентів на ринку, їх класифікації;

сутності та особливостей пітчінгу, у т.ч. підготовки пітч-дек;

- **уміння/навички:**

ідентифікувати основні чинники, наслідки, характерні риси та особливості розвитку глобалізації світової економіки, міжнародного інноваційного процесу, стартап-екосистеми;

визначати стратегії інноваційного розвитку країн в умовах глобалізації;

підбирати і вміло застосовувати методики, інструменти управління стартап-проєктами;

здійснювати ідентифікацію та дослідження потенційного ринку стартапу;

здійснювати комплексний аналіз та прогнозування ефективності функціонування стартап-проєкту, ефектів розвитку країн в умовах глобалізації та глобальної інноваційної конкуренції;

- **комунікація:**

доносити результати дослідження та прогнозування розвитку країн в умовах глобалізації та глобальної конкуренції, стартап-проєктів до фахівців та нефахівців з економіки та міжнародних економічних відносин;

обґрунтовувати та аргументувати власну думку щодо напрямків впливу на інноваційний розвиток країн, розвиток стартап-проєктів, стартап-екосистем;

- **відповідальність і автономія:**

спроможність самостійно проводити дослідження, приймати обґрунтовані рішення щодо розвитку інноваційного підприємництва, у т.ч. стартап-проєкту, розвитку країн в умовах глобалізації та інноваційної конкуренції;

спроможність нести відповідальність за результати досліджень, вироблення та ухвалення рішень щодо розвитку економічної кон'юнктури, окремих економічних суб'єктів мікро-, мезо- та макрорівнів;

дотримуватися засад відповідального та сталого розвитку.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Глобальна інноваційна конкуренція та фактори, що її визначають					
Тема 1. Глобалізація світової економіки	7	2	2		3
Тема 2. Інноваційна конкуренція та міжнародний інноваційний процес	7	2	2		3
Тема 3. Державна інноваційна політика та стратегії розвитку країн в умовах глобалізації та глобальної інноваційної конкуренції	7	2	2		3
Тема 4. Національна інноваційна система та інноваційна інфраструктура країни	13	4	2		5
Разом за змістовим модулем 1	34	10	8		14
Змістовий модуль 2. Інноваційне підприємництво та управління стартап-проєктами					
Тема 5. Стартап екосистема	14	2	2		10
Тема 6. Основні принципи формування команди, ролі в команді стартапу, динаміка команди	14	2	2		10
Тема 7. Дизайн мислення, визначення проблеми потенційних клієнтів і користувачів, емпатія	14	2	2		10
Тема 8. Дизайн мислення, пошук і вибір ідеї	14	2	2		10
Тема 9. Канва бізнес моделі	18	4	4		10
Тема 10. Попереднє дослідження ринку, валідація ключових гіпотез та мінімальний життєздатний продукт	14	2	2		10
Лекція 11. Оцінка ринку. Аналіз конкурентів. Нечесні конкурентні переваги	14	2	2		10
Лекція 12. Презентація стартапу. Пітч-дек	14	2	4		10
Разом за змістовим модулем 2	116	18	20		80
Усього годин	150	28	28		94

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Глобалізація світової економіки та її ефекти	2
2	Семінар – розгорнута бесіда Інноваційна конкуренція та міжнародний інноваційний процес	2
3	Семінар запитань і відповідей Державна інноваційна політика та стратегії розвитку країн в умовах глобалізації та глобальної інноваційної конкуренції	2
4	Семінар запитань і відповідей Національна інноваційна система та інноваційна інфраструктура країни	2
5	Семінар запитань і відповідей Стартап екосистема	2
6	Семінар – розгорнута бесіда Основні принципи формування команди, ролі в команді стартапу, динаміка команди	2
7	Семінар – розгорнута бесіда Дизайн мислення, визначення проблеми потенційних клієнтів і користувачів, емпатія	2
8	Семінар – розгорнута бесіда Дизайн мислення, пошук і вибір ідеї	2
9	Семінар – розгорнута бесіда Канва бізнес моделі: проблема та рішення	2
10	Семінар – розгорнута бесіда Канва бізнес моделі. Портрет клієнта, ціннісна пропозиція	2
11	Семінар – дискусія Попереднє дослідження ринку, валідація ключових гіпотез та мінімальний життєздатний продукт. Валідація ідей стартапів	2
12	Семінар – розгорнута бесіда Оцінка ринку. Аналіз конкурентів. Нечесні конкурентні переваги	2
13	Семінар – дискусія Презентація ідей студентських стартапів (частина 1). Пітч-дек	2
14	Семінар – дискусія Презентація ідей студентських стартапів (частина 2). Пітч-дек	2
Всього		28

5. Розподіл балів, які отримують студенти

- вид контролю: екзамен

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

**Оцінювання студентів протягом семестру
(очна форма навчання)**

№ теми семінарського/практичного заняття	Аудиторна робота				Позааудиторна робота	Сума балів
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	ПМК	Завдання для самостійного виконання	
Змістовий модуль 1						
Семінар 1	0,5	0,5	1			2
Семінар 2	0,5	0,5	1		1	3
Семінар 3	0,5	0,5	1		1	3
Семінар 4	0,5	0,5	1			2
Разом за змістовим модулем 1	2	2	4	2	2	12
Змістовий модуль 2						
Семінар 5	0,5	0,5	0,5			1,5
Семінар 6	0,5	0,5	0,5		2	3,5
Семінар 7	0,5	0,5	0,5		2	3,5
Семінар 8	0,5	0,5	0,5		2	3,5
Семінар 9	0,5	0,5	0,5		2	3,5
Семінар 10	0,5	0,5	0,5		2	3,5
Семінар 11	0,5	0,5	0,5		2	3,5
Семінар 12	0,5	0,5	0,5		2	3,5
Семінар 13					10	10
Семінар 14						
Разом за змістовим модулем 2	4	4	4	2	24	38
Усього балів	6	6	8	4	26	50

**Оцінювання студентів протягом семестру
(заочна форма навчання)**

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
10	10	30		

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	